

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ. ਐਸ.ਐਸ. ਦੁਲਟ, ਏ.ਸੀ.ਜੇ., ਅਤੇ ਪੀ.ਸੀ. ਪੰਡਿਤ, ਜੱਜ

ਆਰ ਪੀ ਕਪੂਰ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਜਵਾਬਦੇਹ

1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ-280

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950) ਕਲਾ 314- ਆਲ- ਇੰਡੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ)।
ਨਿਯਮ 1955 ਨਿਯਮ 7- ਕੀ ਕਲਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। 314 ਮੁਅੱਤਲ- ਕੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ
ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਮੰਨਿਆ ਕਿ, ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਵਰਗੀਕਰਨ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਅਪੀਲ), ਨਿਯਮ, 1930 ਦੇ ਨਰਕ, ਉਹ
ਨਿਯਮ 49, ਨੇ "ਮੁਅੱਤਲ" ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਇੱਕ ਜੁਰਮਾਨੇ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ ਵਾਂਗ, ਸੇਵਾ ਦੇ ਇੱਕ
ਮੈਂਬਰ 'ਤੇ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਲਈ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ. ਹੋਰ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ ਵਾਂਗ ਅਜਿਹਾ ਜੁਰਮਾਨਾ,
ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਕਿ ਸਬੰਧਤ
ਸਿਵਲ ਸਰਵੈਂਟ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਆਲ-
ਇੰਡੀਆ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ, 1955 ਨਾਮਕ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼
ਜੁਰਮਾਨਾ, ਯਾਨੀ "ਮੁਅੱਤਲੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੋਂ
ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾ
ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 7 ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ,
ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ
ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲੰਬਿਤ ਹਨ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਦੋ ਹਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ।

ਮੰਨਿਆ ਕਿ, ਇਹ ਗੱਲ ਲਗਭਗ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਸਰਵੈਂਟ ਨੂੰ ਕਦੇ
ਵੀ ਮੁਅੱਤਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲੰਬਿਤ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ
ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਕਿਸਮ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।
ਦਫਤਰ ਦੇ ਉਸਦੇ ਆਮ ਕਰਤੱਵ ਜੋ, ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ
ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਅੱਤਲੀ ਸਿਰਫ਼ ਯੋਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਨਿਰਣੇ ਦੀ
ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਜਾਂਚ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਮੁਅੱਤਲੀ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰਾ ਹੋਵੇਗਾ
ਜਿਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ
ਕੀ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਕਦਮ ਵਜੋਂ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ
ਦਲੀਲ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਨਹੀਂ
ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਮੰਨਿਆ ਕਿ, ਆਲ- ਇੰਡੀਆ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ, 1955 ਦਾ ਨਿਯਮ 20,
ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਵਲ ਸਰਵੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ
ਯਾਦਗਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਦੁਖੀ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਦਗਾਰ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ
ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਜ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗੀ ਅਪੀਲ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਨਵੇਂ
ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ
ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 314 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ
ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਆਰਟੀਕਲ 226. 227 ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19(1) (ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ
ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ
ਢੁਕਵੇਂ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਆਲ- ਇਨਸ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ

ਅਪੀਲ) ਦੇ 3.7 ਅਤੇ 10, ਨਿਯਮ 18 ਜੁਲਾਈ, 1959 ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 314 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਐੱਸ.ਐੱਮ. ਸੀਕਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ- ਜਨਰਲ, ਐਚ.ਆਈ. ਸੋਨੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਲਈ।

ਆਰਡਰ

ਦੁਲਟ ਜੇ.- ਪਟੀਸ਼ਨਰ. ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ.ਪੀ. ਕਪੂਰ, ਨੂੰ 1939 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਲਈ ਰਾਜ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕੁਝ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਿਆ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 314 ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ, ਭਾਰਤੀ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਾਂਗ, ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਉਹੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਮਿਹਨਤਾਨੇ, ਛੁੱਟੀ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ "ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਮਾਨ ਅਧਿਕਾਰ 1959 ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪਟਿਆਲਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 18 ਜੁਲਾਈ, 1959 ਨੂੰ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਲੰਬਿਤ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਕਰਨਾਲ ਵਿਖੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੁਝ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ, ਅਤੇ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਫਰਵਰੀ, 1962 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਢਾਈ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ, ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ 1955 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ 1955, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਲ- ਇੰਡੀਆ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ), ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਅੱਤਲੀ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 314 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਾਰੰਟੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ 1955 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਏ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਅੱਤਲੀ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਗਾਮਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਉਹ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਗੈਰ- ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ। ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ. ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 314 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਗੈਰ- ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਅੱਤਲੀ ਇੱਕ ਜੁਰਮਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਜੋ, ਹੋਰ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ ਵਾਂਗ, ਸੇਵਾ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ 'ਤੇ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਵਰਗੀਕਰਨ. ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਅਪੀਲ), ਨਿਯਮ, 1930 ਦੇ ਨਿਯਮ 49, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਨੇ ਇਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ ਵਾਂਗ ਅਜਿਹਾ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਿਵਲ ਸਰਵੈਂਟ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਲਈ ਦੇਸ਼ੀ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਨਵੀਆਂ ਰੇਲਜ਼ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਹੁਣ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ

ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਆਲ- ਇੰਡੀਆ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ), ਨਿਯਮ, 1955 ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਯਾਨੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 3 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਤਾਂ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਅੱਤਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 7, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਟਾਇਲ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਚਨਚੇਤੀਆਂ ਦੇ ਹਨ-

(1) ਜੇਕਰ, ਕੋਈ ਵਿਭਾਗੀ ਚਾਰਜ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਬੰਧਤ ਸਿਵਲ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ

(2) ਜਦੋਂ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੋਸ਼ ਲੰਬਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦਾ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੋਸ਼ ਨੈਤਿਕ ਗਿਰਾਵਟ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਸਿਵਲ ਸਰਵੈਂਟ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਨਿਯਮ 7 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਬਦੀਲੀ ਉਸ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਹੈ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਅੱਤਲੀ 'ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਜ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਵੀ ਮੌਕਾ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਲਈ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਅੱਤਲੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦੇ ਹਨ। ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮੁਅੱਤਲੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਅਸਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਇਸ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸੀਕਰੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਅੱਤਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲੰਬਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਉਹ ਹੁਣ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 7 ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਸਹਿਮਤ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਵਜੋਂ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਬਦਲਾਅ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸਭ ਕੁਝ ਇਹ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਇੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਮੀ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਲੈਂਦਿਆਂ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਲਗਭਗ ਅਸੰਭਵ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਸਰਵੈਂਟ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਮੁਅੱਤਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲੰਬਿਤ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ, ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਕਿਸਮ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਫਤਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਮ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਅੱਤਲੀ ਸਿਰਫ਼ ਯੋਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਜਾਂਚ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਮੁਅੱਤਲੀ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਕਦਮ ਵਜੋਂ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਲ- ਇੰਡੀਆ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ

ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਲਈ ਮੁਅੱਤਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਡਾ: ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੁਰੀਯੂਬ (1) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਸਨ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਰਾਏ ਬਣਾਈ ਸੀ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨਾ ਸਰਕਾਰ ਵਰਗੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ, ਅਤੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਡਾ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਕਿਸੇ ਆਲ- ਇੰਡੀਆ ਸਰਵਿਸ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀ ਵੈਧਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਪੁਰਾਣੀ ਰਾਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਰਗੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਅਗਲਾ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਚਨਚੇਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਦਾ ਹੁਣ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਤਾਂ ਹੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਤੱਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਲੰਬਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਅਜਿਹੇ ਸਨ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਸੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਨੈਤਿਕ ਗਿਰਾਵਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਚਨਚੇਤ ਸਥਿਤੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ, ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਲਈ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਅਗਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੇ ਉਸਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁਣ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖੋਹ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਲ- ਇੰਡੀਆ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ, 1955 ਦੇ ਨਿਯਮ 20 ਲਈ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਾਨ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਸੇਵਾ ਦਾ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਇਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਯਾਦਗਾਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਦੁਖੀ ਹੈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਯਾਦਗਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਮਾਨ ਜਾਂ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਇੱਕ ਸਾਰਥਕ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਯਾਦਗਾਰ ਮਹਿਜ਼ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਰਿਆਇਤ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਯਾਦਗਾਰ ਰਾਜ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਭਾਗੀ ਅਪੀਲ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਵਾਜਬ ਹੈ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਯਾਦਗਾਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰਾਜ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੱਧ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਦਖਲ. ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 20 ਵਿੱਚ 'ਸਮਾਰਕ ਸ਼ਬਦ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਉਚਿਤ ਸਮੀਕਰਨ ਲੱਭਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਘਟਾ

ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 314 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੀ ਆਰ ਗੋਖਲੇ ਬਨਾਮ ਬੰਬੇ ਸਟੇਟ (1961 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 273, 17 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ) ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਭੇਜੀ। ਜੁਲਾਈ, 1962), ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਉਸਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਤੋਂ ਜਵਾਬ ਮੰਗਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬੰਬਈ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਭੂਮੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਇਕ ਸਹਾਇਕ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਅੱਤਲ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਾਂਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਕਿ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਅਸਧਾਰਨ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮਾਮਲਾ ਹਾਈਕੋਰਟ 'ਚ ਲੈ ਕੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਆਰ. ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਨਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਮੰਨਣਾ ਉਸ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਵਿਭਾਗੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਪੂਰੀ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਇਸਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਸਥਿਤੀ ਬੰਬਈ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ, ਉਹ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਕਿਵੇਂ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇ। ਕਿ! ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬੰਬਈ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਆਮ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਉਚਿਤਤਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਮਾਮਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਮਾਮਲਾ ਰਾਜਪਾਲ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਖਤਿਆਰ ਦਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤਹਿਤ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਕੇ, ਪਰ ਇਹ ਸਾਡੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀਆਂ ਉਚਿਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਹਾਲਾਤ ਮੰਦਭਾਗੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ ਪਰ, ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 'ਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਪਾਵਾਂਗਾ।

ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ, - ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ

(1) ਐਲ.ਐਲ. ਆਰ. (1962) 2 ਪੰਜਾਬ 642.

ਦਿਨੇਸ਼

ਡਿਸਕਲੇਮਰ : ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਨਿਆ ਨਿਰਨਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਵਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਤੱਤਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।